

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. Alia quædam circa sacrificium incruentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

sacrificii
non consi-
sit in sum-
ptione.

sect. 5. & jam ostensum est, in hac solâ statuen-
dum est sacrificium nostrum incruentum, nullum
siquidem habemus fundamentum communionem
illi tanquam quid essenziale adjungendi. Inprimis
enim Christum perfectè sacrificasse certum apud
omnes est, cum tamen incertum sit, utrum suum
corpus in Eucharistiâ sumpserit. Secundò hoc
idem ostenditur ex Patribus, quorum aliquos
supra attulimus, qui agnum Dei per consecra-
tionem immolatum esse dicebant. Tertio, quia
sacrificium hoc incruentum est representatio
quædam sacrificii cruenti in Cruce, hoc autem
totum perfectum est ante sepulturam, ergo &
incruentum ante sumptionem, quæ refertur juxta
Patres ad sepulturam. Quartò & præcipuè, quia
actus sacrificandi esse debet immutatio circa ho-
stiam principalem, nempe Christum, Christus
autem non desinit esse sub speciebus ex vialicujus
alterationis ad ipsum terminatæ, ergo, &c.

XII.
Sacerdotis
communio
aliquo modo
accidentaliter
spectat
ad hoc sa-
crificium.

Communio tamen Sacerdotis spectat ad complen-
dum, saltem accidentaliter hoc sacrificium, cum ipse sit præcipuus conviva in hoc convivio, & consequenter decere videtur, ut de eo gustet. Communio autem Laicorum non omnino spectat ad sacrificium, cum perfectissimè completum censeatur, licet nullus communicet, ut ex quotidiana Ecclesiæ praxi cernitur. Præterea sequeretur laicos in Missâ sacrificare, imo infirmos extra Sacrum, cum tamen munus sacrificandi, etiam partialiter in lege gratiæ solis concedatur Sacerdotibus. Unde licet Laici quatenus comedunt victimam jam immolatam, & sacrificium oblectivum, annunciant mortem Domini; non tamen sacrificant. Verum quidem videtur potuisse Christum instituisse, ut aliqua ex istis potuissent esse de essentiâ sacrificii novæ legis, non tamen habemus fundamentum dicendi, ita eum de facto fecisse.

SECTIO QUARTA.

Alia quædam circa Sacrificium incruentum.

I.
Vt hoc Sacrificium esse
deus suos ed-
ferat, quid
requiratur
tam ex parte
offerentis
immediati,
quam mediati.

QUÆRES primò: Quid ex parte offerentis
requiratur, ut hoc sacrificium suos effectus
conferat? Inprimis ex parte offerentis imme-
diati requiritur character Sacerdotalis: deinde
ut habeat intentionem sacrificium offerendi.
Ex parte autem offerentis mediati, seu illius
qui unâ cum Sacerdote hoc sacrificium offert,
requiritur similiter character baptismalis, sine
hoc namque nullus omnino fructus in eum ex
opere operato derivatur: insuper requiritur
aliqua intentio sacrificio illi cooperandi: debet
etiam mediatè offerens esse homo viator, unde
nec Angeli nec animæ separatæ licet Missæ sacri-
ficio assistant, dici possunt sacrificium hoc offe-
rentes. Is etiam cui applicatur, seu pro quo of-
fertur hoc sacrificium, ut ex opere operato ei
prosit, habere debet characterem baptismalem:
& ulterius oportet, ut alicujus saltem illius effe-
ctus capax sit, eoque indigeat.

II.
Peccatum
Sacerdotis
non impedit,
quo minus
cooperatio
mediati offe-
rentis for-
tinetur esse-
ctum.

Quæres secundò: Utrum peccatum Sacerdotis hoc sacrificium offerentis impediatur quo minus cooperatio mediatè illud offerentis fortinetur effectum ex opere operato. Quorundam sententia est impedire: probabilis tamen est contrarium, hujus namque sacrificii effectus, non ex meritis Sacerdotis illius offerentis procedit, sed

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

ex meritis Christi. Addo ulterius ad hoc ut Missæ sacrificium effectum suum conferat, non requiri ut subiectum cui illum confert, sit in statu gratiæ; cum enim Deus auxilia gratiæ peccatori ob Christi merita conferat, à fortiori remissionem peccati peccatis remissis adhuc debet; & similes hujus sacrificii effectus illi ob eadem merita conferet. Sed de horum nonnullis sectione sequente iterum redibit sermo.

Quæres tertio: An utraque species sit de essentiâ hujus sacrificii? Respondetur cum Bellarmino lib. quarto de Eucharistiâ, cap. vigesimo secundo, Alano, & aliis, non esse, sed sufficere consecrationem sub unâ factam. Ratio est, quia per consecrationem sub unâ specie sufficienter immutatur Christus, & immolatur, ac in honorem Dei offertur, atque passio ejus ac mors representatur: per quod solvitur præcipuum argumentum contrariæ sententiæ. Secundò probatur: Quia secundum Nicænum & Tridentinum corpus Christi, dum illud sumerent Apostoli erat verè sacrificatum, sed illi sumpserunt corpus ante consecrationem calicis, ergo.

III.
Utraque species non est de essentiâ hujus sacrificii.

Sicut tamen, ut supra diximus, etsi Christus sub unâ specie constituit Sacramentum, utraque tamen species constituit unum Sacramentum secundum diversas partes integrales, idem dicendum de sacrificio, sicque utraque species constituit unum integrum sacrificium integrale, quamvis altera ad sacrificium sufficiat, cum verè sub alterâ tantum specie immoletur Christus incruentè, sicut diversa partes horti aut domus unum hortum & domum cum aliâ cui adduntur constituunt, ut supra diximus etsi prima pars, sit hortus etiam & domus. Aliquæ tamen sunt partes ita integrantes, ut sine iis res non sit completa, ut homo sine manu, domus sine tecto, &c. ex his autem partibus non est consecratio calicis in sacrificio, nisi merè secundum modum. fructus tamen fortè hujus sacrificii alligatus à Christo est utrique speciei.

IV.
Sicut tamen in Sacramento, ita & in sacrificio utraque species unum integrum sacrificium constituit.

Gravissimè nihilominus peccaret, quisquis in alterâ tantum specie hoc sacrificium perficeret, cum saltem præceptum sit, vel divinum, ut voluit plurimi, vel saltem humanum, ut alii affirmant. unde aiunt dari aliquando posse sufficientem occasionem ex dispensatione Pontificis celebrandi sub unâ tantum specie. Imo de facto dicitur Innocentius octavus dispensasse cum Norvegis ob penuriam vini, ut sub alterâ tantum specie consecrarent, ne omnino sacrificio carerent, & in hæreses laborarent. Aliqui etiam volunt, licet sit præceptum divinum, posse nihilominus Summum Pontificem subinde dispensare.

V.
Peccaret tamen graviter quisquis in alterâ tantum specie sacrificaret.

Quæres quartò: Utrum Sacerdos celebrans teneatur communicare sub utraqque specie. Respondetur, teneri, & peccare graviter si id non præstet, ut habetur in capitulo *Comperimus de consecratione* distinctione secundâ, & in Concilio Tridentino, & alibi. Non tamen tenetur totum consumere quod consecravit, sed partem etiam suæ hostiæ dare potest communicanti. Hoc autem præceptum verisimilius est non esse juris divini, cum quicquid non est de substantiâ vel Sacramenti, vel sacrificii, subest potestati Ecclesiæ, ut supra diximus ex Concilio Tridentino. Deinde novi Sacerdotes non communicant sub utraqque specie ex permissione Ecclesiæ, imo solus Episcopus utramque speciem sumit, qui tamen fortè neutram aliquando consecrat.

VI.
Sacerdos celebrans teneatur sub gravi peccato communicare sub utraqque specie.

R. 13

Cum

VII. Sacerdotum quorundam circa communionem in Missa consuetudo.

Cum etiam in usu apud multos Sacerdotes sit, ut hostiam quam jam consecrant collocent in remonstrantia, & illam quae antea in ea fuerat sumant, arguere videtur non esse juris divini, ut Sacerdos teneatur communicare ex hostia, quam consecravit. Hoc etiam ex eo suadet, quod novi Sacerdotes non ex materia ab ipsis tunc consecrata, sed ex praefecris subinde communicent.

SECTIO QUINTA.

Quinam hoc Sacrificium offerre possint, & pro quibus.

I. Plures in Ecclesia esse Sacerdotes, & incrementum hoc sacrificium sapienter offerri, certum est.

QUAMVIS Apostolus in Epistola ad Hebraeos, unius tantummodo Sacerdotis & unius Christi sacrificii mentionem faciat, plures tamen esse in Ecclesia Sacerdotes, & incrementum hoc sacrificium sapienter offerri, indubitatum est: quemadmodum licet Christus sit unus Magister, & unus Pastor, plures nihilominus sub Christo esse Doctores & Pastores certum est, qui oves Christi instruant, pascant, & gubernent, ac de terrestri hoc ovili ad caeleste felicissimè eas transmittant, nunc itaque circa praesentem materiam inquirendum, quinam & quomodo hoc Sacrificium incrementum veluti Sacerdotes offerant.

II. Christus ipse hoc sacrificium offerre principaliter.

Inprimis Christum ipsum, qui est Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech, hoc sacrificium principaliter offerre certum est de Fide, & definitum in Tridentino, & habetur capite Firmiter. Non verò immediatè aliquid circa hoc sacrificium nunc agit Christus, sed solum offert in quantum hoc sacrificium ad Dei honorem instruit, & Sacerdotes sibi tanquam ministros substituit, ut in illius personam quotidie illud Deo offerrent, sicque illud offert Sacerdotum ministerio, ut docet Tridentinum, qui proinde loquuntur hic in personam Christi, & verbis Christi, cum in aliis Sacramentis loquantur in personam propriam.

III. Sacerdotes omnes & soli possunt offerre hoc sacrificium.

Omnes & soli Sacerdotes possunt propriè hoc sacrificium offerre: est certa conclusio, ac de Fide. Ratio est clara, hoc namque sacrificium fit per consecrationem, solis autem Sacerdotibus conceditur hæc potestas, quæ etiam non privantur quantumcunque excommunicati sint, ab officio suspensi, depositi, degradati, Schismatici, vel etiam hæretici. Aliquo tamen modo possunt Fideles omnes hoc sacrificium offerre, vel quia sunt membra Ecclesiae, cujus nomine Sacerdos illud offert, vel quia praesentes sunt, ei que generali aut peculiari modo nempe ministrando assistunt, vel devotione aliquâ actuali Christum Patri offerunt: sicut dicitur in canone Missæ, *Memento Domine famulorum, &c. pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis* Quæ omnia fufius declarat Suarez hic, disp. 78. sect. secundâ & tertiâ, Bellarminus, Vasquez disp. 226. Conihek quæst. 8. artic. primo, dub. 6. & alii.

IV. Pro omnibus in Purgatorio detentis offerri potest Missa sacrificium, id est licet non fuerint baptizati.

Pro omnibus defunctis in Purgatorio detentis potest offerri hoc sacrificium, etiam si baptizati non fuerint: Primo enim Concilium Tridentinum sessione vigesima-quintâ initio docet universim animas in Purgatorio detentas fidelium suffragiis, potissimum verò acceptabili altaris sacrificio juvari. Deinde Sanctus Ambrosius pro

Valentino Imperatore catechumeno iussit Missam celebrari, quod etiam præcepit Pontifex capite Apostolicam pro quodam excommunicato Sacerdote qui piè vixerat, sed per errorem baptizatus non fuit. Probabilius tamen videtur hoc sacrificium non baptizatis non prodesse ex opere operato, sed solum per modum impetrationis, ut Deus liberaliter iis aliqua concedat. Pro parvulis sine Baptismo defunctis offerri hoc sacrificium non potest.

Pro damnatis offerri nequit hoc sacrificium, cum ibi nulla sit redemptio. Pro Beatis hoc sensu offerri potest, ut fufius explicat Suarez disput. 79. sect. tertiâ, & alii, nempe ut Deo offeratur pro beneficiis in sanctos collatis; gaudent enim Beati non à se solum, sed etiam ab aliis pro se gratias agi.

Quoad vivos dico posse pro omnibus non excommunicatis, etiam Catechumenis & infidelibus non baptizatis hoc sacrificium, saltem privatim offerri. Quoad Catechumenos olim mos fuit, ut referat Sanctus Clemens libro octavo, capite quadragesimo-quinto, & quadragesimo-sexto, ut orationes pro iis in Missa fierent: quod etiam habetur in Liturgia sancti Chrysostomi, docetque sanctus Augustinus, & alii Patres, Baptismus namque licet sit janua Sacramentorum, non tamen sacrificiorum, cum etiam in Lege veteri sacrificia pro Gentilibus subinde offerrentur, qui tamen ad illa Sacramenta, nisi suscepti prius circumcissione non admittebantur.

Triplex assignari solet huius sacrificii fructus: primus est remissio peccatorum mortalium & venialium, non quidem immediatè, sed impetrando peculiaria auxilia ad penitentiam, & alios bonos actus, quorum operâ peccata deleantur. Secundus fructus est remissio peccata temporalis tam in vivis quàm defunctis, quem effectum præstat hoc sacrificium immediatè in iis quibus applicatur. Tertius demum est aliorum beneficiorum collatio, quem tamen non ita certò præstat ac duos priores.

Debet autem applicatio fieri ante consecrationem saltem calicis; in hac enim actione diximus situm esse actum sacrificii: malè itaque facit, qui prius varias Missas anticipatè celebrat, & postea illis applicat, qui ei offerunt stipendium. Ratio est quia sacrificium, sicut & Sacramentum quodvis, tunc operatur quando primùm absolvitur, imò malè ageret licet quando celebrat faciat intentionem celebrandi pro eo qui primus est oblaturus stipendium; contingere enim potest eum qui primus est daturus stipendium, & consequenter cui tunc applicatur sacrificium non esse ita dispositum quando peragitur sacrificium ad effectum illius percipiendum.

Quæres: An Missæ sacrificium sit valoris simpliciter infinito? Inprimis certum est hoc sacrificium in actu primo esse infinitum; hostia enim est ipse Christus, qui etiam est principalis offerens: ita omnes communiter. Est ergo hoc sacrificium sufficiens ad quidvis obtinendum, sicut & merita Christi. Quæstio itaque solum est circa liberam Dei institutionem, Utrum scilicet de facto ita ordinaverit, ut ei in actu secundo contulerit virtutem præmium aliquod infinitum extensivè obtinendi; de effectu enim intensivè infinito nullam ei assignatum esse, in confesso est apud omnes.

Cum ergo nulla de hac re facta sit revelatio, agendum est conjecturis & congruentiis. Dico Nullo hoc itaque

V. Offerri non debet hoc sacrificium pro damnatis.

VI. Offerri potest hoc sacrificium pro omnibus viventibus non excommunicatis.

VII. Triplex est fructus huius sacrificii.

VIII. Applicatio fieri debet ante consecrationem, saltem calicis.

IX. Sine Missa sacrificium valoris simpliciter infinito.

X. Nullo hoc itaque